

Nijse orgel

Gereformeerde Kerk Diever

Voorwoord

Het is zover!

We kunnen vanaf nu beschikken over een prachtig orgel. Een muziekinstrument dat kan imponeren bij aanblik ervan en hopelijk ook door het geluid dat het kan voortbrengen.

Dan denken we niet aan de decibellen, maar het gevoel dat het op ons kan overbrengen. Het kan zelfs invloed op ons humeur hebben al naar gelang hoe en wat er gespeeld wordt.

Nu is het orgel bij uitstek een instrument om het zingen van psalmen en gezangen te begeleiden die gezongen worden tot eer van God. En daar gaat het in de kerk natuurlijk om.

Wat is dat ook een opdracht voor de organisten.

We willen hen dan ook van harte sterkte wensen en natuurlijk veel plezier en voldoening.

Ons past dankbaarheid.

Dankbaar zijn we ook naar het gemeentelid dat het orgel aan de gemeente schenkt.

Dankbaarheid naar de bouwer is op zijn plaats die het instrument in samenspraak met de orgelcommissie samenstelde.

Dank ook aan het college van kerkrentmeesters en de interieurcommissie die het aanzien van de kerkzaal vorm hebben gegeven.

Vele uren zijn er gegeven door veel mensen en er is grondig werk verricht.

Daarom wil ik hen allen daar van harte voor bedanken.

Gods zegen toegewenst en nuzingen en spelen maar.

18 maart 2011,

Praeses Bertus Hessels.

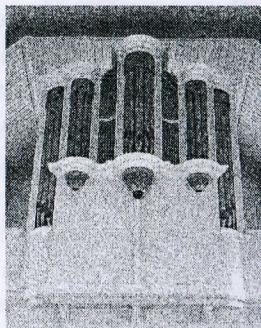
Orgel historie

In de gereformeerde kerk van Diever zijn nogal wat orgels de revue gepasseerd.

- 1867 Orgel geschonken door de heer A.Kok Hz.
Het orgel is van onbekende bouwer.
- 1870 Het orgel wordt met een half register versterkt.
Wie dit heeft gedaan is niet bekend.
- 1882 In gebruik name van een van Oeckelen orgel.
Deel van het werk is uitgevoerd door Johannes Timmerman, de plaatselijke dorpstimmerman.
- 1900 Proper plaatst een gebruikt orgel waarvan de bouwer onbekend is.
Het orgel zou dateren uit 1765.
Het orgel had één manuaal C – c””

Waarschijnlijke dispositie:

Prestant 8', C – Fis gecombineerd met holpijp 8'
Holpijp 8'
Viola da Gamba 8', waarschijnlijk van Proper
Octaaf 4'
Gemshoorn 2'
Openfluit 2'

Het binnenwerk van het orgel bestaat niet meer. De kas is bewaard gebleven en staat in de gereformeerde kerk van Ternaard. De buitenste lange velden zijn rond 1900 toegevoegd.

- 1938 Plaatsing orgel uit de gereformeerde kerk van Amstelveen.
Waarschijnlijk van een Duitse orgelbouwer.
Gegevens zijn onzeker.

Waarschijnlijke dispositie:

Manuaal I	Manuaal II	Pedaal
Prestant 8'	Roerfluit 8'	Subbas 16'
Holpijp 8'	Salisonaal 8'	Violonbas 8'
Baarpijp 8'	Speelfluit 4'	
Octaaf 4'	Gemshoorn 2'	
Spitsquint 2 2/3	Nachthoorn 1'	
Tertiaan 1-II		

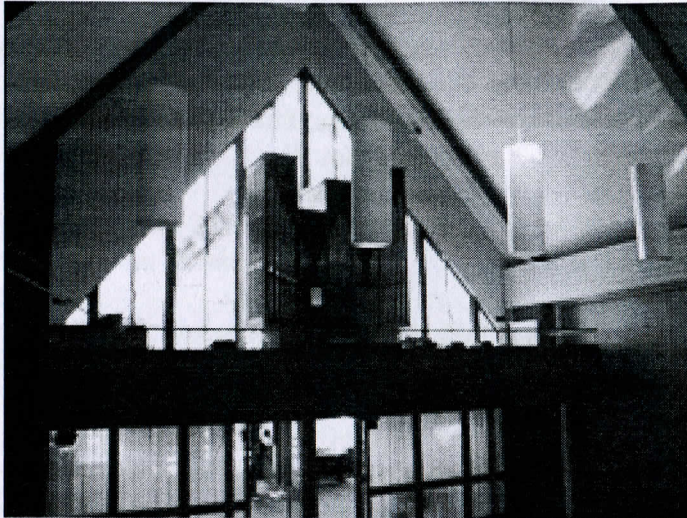
- 1956 Restauratie door J. Reil.
Adviseur: R. Beintema te Leeuwarden.

Dispositie:

Manuaal I	Manuaal II	Pedaal
Prestant 8'	Baarpijp 8'	Subbas 16'
Salisonaal 8'	Roerfluit 8'	Octaaf 8'
Holpijp 8'	Prestant 4'	
Octaaf 4'	Nazard 2 2/3'	
Speelfluit 4'	Terts 1 3/5'	
Octaaf 2'		
Mixtuur III		

- 1970 Aanschaf elektronisch orgel Viscount.
- 1974 In gebruik name van het Leefflang orgel.
Voor het eerst in alle jaren een nieuw pijporgel.
Het voormalig orgel in de kerk voldeed op zich prima en had nog niet zo lang geleden een groot onderhoud beurt gehad. Er is zelfs een aanpassing gedaan. En de intonatie voor een deel herzien. Onderhoud, aanpassing en herintonatie werd door de firma Reil te Heerde uitgevoerd. De orgelklank kleurde daarna prachtig in de Kruiskerk. Maar het bleef natuurlijk een klein orgel. Het was dan ook al jaren de wens om het orgel met een aantal stemmen uit te breiden.

Het orgel dat al jaren dienst heeft gedaan was door de orgelbouwer Leefflang gemaakt en werd in 1974 in gebruik genomen.
Het orgel heeft 9 stemmen, verdeeld over twee klavieren en pedaal.

Hoofdwerk:	Nevenwerk:	Pedaal:	Koppels:
Prestant 8'	Roerfluit 8'	Subbas 16'	Nevenwerk - Hoofdwerk
Holpijp 8'	Fluit 4'		Pedaal - Nevenwerk
Octaaf 4'	Octaaf 2'		Pedaal - Hoofdwerk
Mixtuur IV	Sifflet 1 1/3 (Nasard 2 2/3' vanaf 2007)		

Het ontwerp van het orgel dateert uit de zestigerjaren van de vorige eeuw.

2010 Het Leefflang orgel is overgeplaatst naar de Christelijk Gereformeerde kerk van Doetinchem, dit werk is door de firma Nijssen te Oud-Sabbinge uitgevoerd.

Van de orgelcommissie

De start voor een nieuw orgel in de Kruiskerk te Diever is een heel bijzondere. De voorzitter van het college van kerkrentmeesters kwam eind 2006 met de vraag of wij wel een nieuw kerkorgel wilden en hij had ook drie foto's bij zich met voorbeelden van orgels.

Via de notaris kregen wij dit verzoek binnen. Er bleek namelijk een schenker te zijn die voor onze kerk een orgel wilde schenken.

Welnu, wat te doen?

De kerkenraad werd op de hoogte gebracht en om toestemming gevraagd.

Er werd een orgelcommissie gevormd en die ging aan de slag.

Voorwaar geen gemakkelijke opgave.

Wat waren de mogelijkheden; welk ontwerp, welke klank, er kwamen heel wat vragen op ons af.

Er werden orgel excursies georganiseerd en tijdens deze excursies kwam er een plan.

De orgelcommissie was unaniem in haar opvatting dat het klankidoom naar een voorbeeld van de orgelbouwer Jan van Gelder moest zijn. De klank van het orgel moest overeenkomen zoals dat eind van de 19e eeuw voorkwam. Deze klank werd in de Moriakerk te Emmeloord gevonden.

Maar daarmee waren we er nog niet. De schenker had aangegeven een orgel te willen met ronde vormen naar de ideeën van de oude orgels.

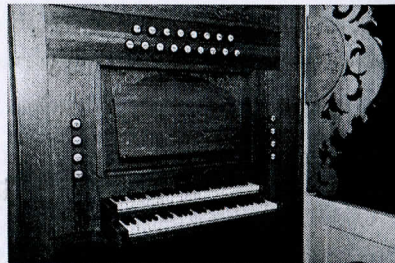
Ook die werd gevonden. Het werd een kas naar het voorbeeld van het orgel in de PKN kerk te Vaassen.

Daarna werd langdurig gesproken over het aantal stemmen van het nieuwe orgel. Toen dan ook nog bleek dat de opbrengst van het Leefflang orgel ten goede kon komen aan het nieuwe orgel werd de definitieve dispositie vastgesteld.

Dispositie:

Hoofdwerk	Onderpositief	Pedaal	Speelhulpen
Prestant 8'	Prestant 4'	Subbas 16'	Koppel H/O
Bourdon 16'	Holpijp 8'	Prestant 8'	Koppel P/H
Roerfluit 8'	Viola di Gamba 8'	Bazuin 16'	Koppel P/O
Octaaf 4'	Openfluit 4'	Trompet'	Tremulant H
Gemshoorn 4'	Nasard 3'		Tremulant O
Octaaf 2'	Woudfluit 2'		
Cornet 5 sterk	Dulciaan 8'		
Mixtuur 3 – 4 sterk			
Trompet 8'			

Prestant 8	C - a0 in het front, zijtoren bij speeltafel en bovenste middentoren en tussenvelden, rest op windlade, geheel metaal
Bourdon 16	F - h0, grenen, rest metaal
Roerfluit 8	C - H grenen, rest metaal
Octaaf 4	geheel metaal
Fluit 4	geheel metaal, vanaf fis2 conische open pijpen
Octaaf 2	geheel metaal
Cornet	5 sterk op verhoogde banken direct achter het front discant 8 (gedekt) 4 - 3 - 2 - 1 3/5, geheel metaal
Mixtuur	3 - 4 sterk, geheel metaal C 1 1 1/3 - 1 - 2/3 c 13 2 - 1 1/3 - 1 c 25 4 - 2 2/3 - 2 - 1 1/3 c 37 5 1/3 - 4 - 2 2/3 - 2
Trompet 8	metalen stevels en koppen
Prestant 4	deels in het front, onderste middentoren, rest op windlade, geheel metaal
Holpijp 8	C - H grenen, rest metaal
Viola di Gamba 8	C - H transmissi met Holpijp, geheel metaal
Gemshoorn 4	geheel metaal
Nasard 3	geheel metaal, C - H gedekt, rest cilindrisch open
Woudfluit 2	geheel metaal
Dulciaan 8	metalen stevels en koppen, cilindrische bekers
Subbas 16	geheel van eiken, wijde mensuur
Prestant 8	C - ais0 in het front, zijtoren tegenover speeltafel en bovenste middentoren en tussenvelden, geheel metaal
Bazuin 16	eiken stevels en koppen, C - f0 halve bekerlengte
Trompet 8	transmissie Hoofdwerk
Klavieromvang:	C - f3
Pedaal:	C - d1

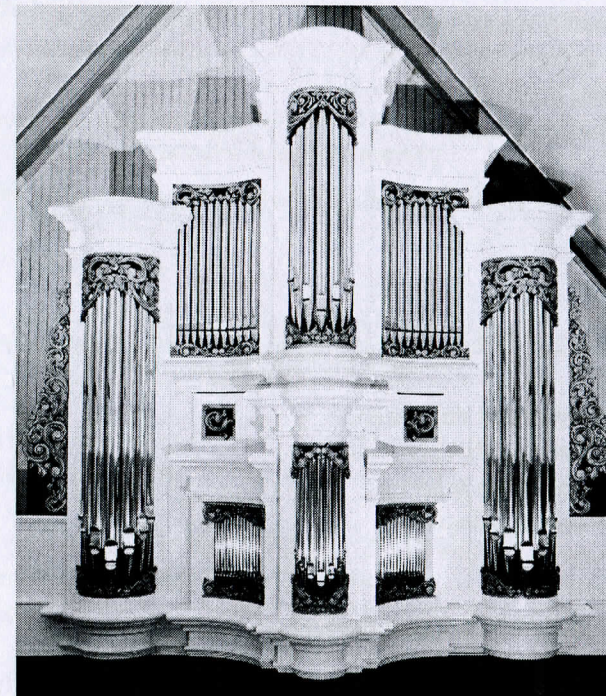

winddruk Subbas 93 mm
winddruk hoofdwerk en andere pedaalregisters 78 mm
winddruk onderpositief 79 mm
stemming evenredig zwevend.

De orgelbouwer gaf aan dat de huidige balustrade niet zou passen bij het nieuwe orgel. Dat waren wij geheel met hem eens. Dus daar moest een oplossing voor komen. En die is er gekomen.

Het resultaat kunt u vandaag zien en beluisteren.
Het is een oog- en oorstrelend instrument geworden dat wonderwel past in deze kerk.

Namens de orgelcommissie:
Hendrik Haveman, Ronald Knol, Hans Bijdevaate (adviseur)

Programma

Zingen: Ps. 150 Begeleiding Hendrik Haveman.

Looft God, looft Hem overal.
Looft de Koning van 't heelal
om zijn wonderbare macht,
om de heerlijkheid en kracht
van zijn naam en eeuwig wezen.
Looft de daden, groot en goed,
die Hij triomferend doet.
Hem zij eer, Hij zij geprezen.

Hef, bazuin, uw gouden stem,
harp en fluit, verheerlijkt Hem!
Cither, cimbel, tamboerijn,
laat uw maat de maatslag zijn
van Gods ongemeten wezen,
opdat zinge al wat leeft,
juiche al wat adem heeft
tot Gods eer. Hij zij geprezen.

Welkom door de heer Bertus Hessels, voorzitter van de kerkenraad.

Gebed

Zingen: Ps. 33: 1, 2. Begeleiding: Hendrik Haveman, Hans Bijdevaate.

Komt nu met zang en roert de snaren,
gij volk, dat leeft van 's HEREN recht.
Hijzelf heeft zijn getrouwe scharen
een lofzang in de mond gelegd.
Word' als nooit tevoren / door wie Hem behoren
't feestlied ingezet!
Meldt de blijde mare / bij de klank der snaren,
steekt de loftrumpet.

Zingt al wie leeft van Gods genade,
want waarheid is al wat Hij zegt.
Op trouw gegrondvest zijn zijn daden,
op liefde rust zijn heilig recht.
Die zich openbaarde / overal op aarde,
alles spreekt van Hem.
Heemlen hoog verheven, / vol van blinkend leven,
schiep Hij door zijn stem.

Toelichting op het orgel door Hans Bijdevaate waarbij René Nijssse het orgel bespeelt.

Zingen: Gezang 434 Begeleiding René Nijssse

Lof zij de Heer, de almachtige Koning der ere.
Laat ons naar hartelust zingen en blij musiceren.
Komt allen saam,
psalmzingt de heilige naam,
looft al wat ademt de Here.

Lof zij de Heer, Hij omringt met zijn liefde uw leven;
heeft u in 't licht als op adelaarsvleuglen geheven.
Hij die u leidt,
zodat uw hart zich verblijdt,
Hij heeft zijn woord u gegeven.

Lof zij de Heer die uw lichaam zo schoon heeft geweven,
dagelijks heeft Hij u kracht en gezondheid gegeven.
Hij heeft u lief,
die tot zijn kind u verhief,
ja, Hij beschikt u ten leven.

Lof zij de Heer die uw huis en uw haard heeft gezegend,
lof zij de hemelse liefde die over ons regent.
Denk elke dag
aan wat zijn almacht vermag,
die u met liefde bejegt.

Lof zij de Heer met de heerlijkste naam van zijn namen,
christenen looft Hem met Abrahams kinderen samen.

Hart wees gerust,
Hij is uw licht en uw lust.
Alles wat ademt zegt: Amen.

Overdracht van het orgel door de orgelbouwer René Nijse aan het college van kerkrentmeesters.

Dankwoord door de voorzitter van het college van kerkrentmeesters, de heer Fedde Boerhof.

Orgelspel: Hans Bijdevaate

1. Twee koralen van J. S. Bach
 - a. Der Tag ist so freudenreich B.W.V. 605
 - b. Herzlich thut mich verlangen B.W.V. 727
2. Koraalfantasie van Margaretha Christina de Jong
Wie maar de goede God laat zorgen
Uit: Andächtige musique V

Toespraak René Nijse.

Orgelspel: Ronald Knol

- Gezang 483 Gij die alle sterren houdt.
Gezang 173 Alles wat over ons geschreven is
i.c.m. via dolorosa (de weg naar het kruis)
Gezang 445 Ruwe stormen mogen woeden.

Allen bewerkingen van R.Knol.

Samenzang: Joh. de Heer 34. Begeleiding Hendrik Haveman.

Dat ons loflied vrolijk rijze
dat het klinkt tot Uw eer.
Dat der kind'ren mond U prijze
voor Uw gunst en goedheid, Heer.

Looft de Heer, looft de Heer!
Halleluja, halleluja,
halleluja zingt zijn eer.

Boven bidden, boven denken,
hebt Gij aan ons welgedaan.
Nee, wij kunnen U niets schenken
neem ons staam'lend lied slechts aan.

Looft de Heer, looft de Heer!
Halleluja, halleluja,
halleluja zingt zijn eer.

d' Englen en der zaal'gen koren
prijzen U in 't hemelhof.
Ook naar kind'ren wilt Gij horen,
uit hun mond bereidt G' U lof.

Looft de Heer, looft de Heer!
Halleluja, halleluja,
halleluja zingt zijn eer.

Sluiting door Ds. J. de kok

Samenzang Opwekking 213

U zij de glorie, opgestane Heer!
U zij de victorie, nu en immermeer.
Uit een blinkend stromen,
daald' een engel af,
heeft de steen genomen
van 't verwonnen graf.
U zij de glorie, opgestane Heer!
U zij de victorie, nu en immermeer.

Ziet Hem verschijnen, Jezus onze Heer!
Hij brengt al de zijnen in zijn armen weer.
Weest dan volk des Heren,
blijd' en welgezind,
en zegt telkenkere: Christus overwint!
U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, nu en immermeer.

Zou ik nog vrezen, nu Hij eeuwig leeft,
die mij heeft genezen, die mij vrede geeft?
In zijn godd'lijk wezen
is mijn glorie groot,
niets heb ik te vrezen in leven en dood.
U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, nu en immermeer.

Na afloop is er gelegenheid voor een informeel samenzijn onder het genot van een hapje en een drankje.